

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

30.11.2020

с. Старое Дрожжаное

№ 639

«2022 – 2023 елларга Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районында муниципаль хезмәтне үстерү» Муниципаль программасын раслау турында

“Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында” Федераль закон, Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының "2014-2023 елларга Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтен һәм Татарстан Республикасында муниципаль хезмәтне үстерү "дәүләт программасын раслау турында" 2013 елның 22 ноябрәндәге 910 номерлы карары нигезендә Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Башкарма комитеты **КАРАР БИРӘ**:

1. «2021 - 2023 елларга Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районында муниципаль хезмәтне үстерү» муниципаль программасын расларга.

2. Районның башкарма комитетына жирле һәм республика бюджетлары хисабына үткәрелә торган «2021 - 2023 елларга Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районында муниципаль хезмәтне үстерү» муниципаль программасы (алга таба - Программа) чараларын финанслауны тәмин итәргә.

3. Районның финанс-бюджет палатасы (район башкарма комитеты) тарафыннан ел саен чираттагы финанс елына район бюджетын формалаштырганда, Чүпрәле муниципаль районы бюджетында әлеге максатларга каралган бюджет ассигнованиеләре нигезендә, программа чараларын тормышка ашыру өчен акча күздә тотыла.

4. Чүпрәле муниципаль районының жирле үзидарә органнарына тәкъдим итәргә:

- программада каралган чараларны тормышка ашыру буенча чаралар күрергә;

- Программаны үтәүне тәмин итү максатларында, законнарда билгеләнгән тәртиптә локаль хокукый актлар эшләргә һәм кабул итәргә

5. Әлеге карарны Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының рәсми сайтында бастырып чыгарырга.

6. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемдә калдырам.

Башкарма комитет житәкчесе

Д.А. Сатдинов

Чүпрәле муниципаль
районы
Башкарма комитеты
30.11 2020 елның ____
номерлы 639 карарына
кушымта

**«2021 – 2023 елларга Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль
районында муниципаль хезмәтне үстерү»
Муниципаль программасы**

Программа паспорты

Программаның
исеме
Муниципаль
заказчы

"2021-2023 елларга Татарстан Республикасы
Чүпрәле муниципаль районында муниципаль хезмәтне
үстерү" муниципаль программасы
Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль
районы башкарма комитеты

Программаны
эшләүче

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль
районы башкарма комитеты

Программаның
максаты:

1. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының (алга таба - жирле үзидарә органнары) жирле үзидарә органнары тарафыннан үзләренә йөкләнгән вәкаләтләрне үтәү нәтижәләлеген арттыру.
2. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районында муниципаль хезмәттә кадрлар эшенә заманча технологияләр кертү (алга таба-муниципаль хезмәт).

Программаның
бурычлары

1. Жирле үзидарә органнары аппаратлары эшчәнлегенә нәтижелелеген күтәрү, шул исәптән аларның оештыру структурасын һәм штат санын камилләштерү аша.

2. Чүпрәле муниципаль районының муниципаль хезмәткәрләре (алга таба - муниципаль хезмәткәрләр) хезмәте буенча сайлап алуның, комплекслы бәяләүнең һәм алга баруның нәтижәле механизмнарын кертү.

3. Муниципаль хезмәткәрләренә, шулай ук кадрлар резервына кертелгән затларның һөнәри һәм идарә итү компетентлыгын үстерү.

4. Муниципаль хезмәттә мотивацияләүнең, стимуллаштыруның нәтижәле системасын төзү.

5. Муниципаль хезмәттә яшь, перспективалы белгечләргә жәлеп итү һәм берләштерү.

6. Жәмәгать контроле системасын үстерү һәм граждан жәмгыяте институтлары белән хезмәттәшлек итү, муниципаль хезмәттә коррупциягә каршы көрәш чараларын гамәлгә ашыру.

7. Муниципаль хезмәтне норматив һәм методик яктан тәэмин итү.

Программаны
гамәлгә ашыру
сроклары 2021-2023 еллар

Программаны гамәлгә ашыру 2023 елга мөмкинлек бирәчәк:

1. Жирле үзидарә органнары аппаратлары эшчәнлегенә нәтижелелеген арттыру.

2. Жирле үзидарә органнары эшчәнлегенә максатларына һәм бурычларына туры килә торган муниципаль хезмәткәрләр санын билгеләү.

Программаны
гамәлгә ашыруның
көтелгән
нәтижеләре ахыргы

3. Муниципаль хезмәткәрләренә адаптация һәм остазлык системасын булдыру.

4. Муниципаль хезмәткәрләренә һөнәри хезмәт эшчәнлегенә нәтижелелеген бәяләү критерийларын эшләү һәм гамәлгә кертү.

5. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының социаль-иқтисадый үсешенә өстенлекле юнәлешләрен исәпкә алып, муниципаль хезмәткәрләренә өстәмә һөнәри белем алуын оештырырга.

6. Муниципаль хезмәткәрләренә һөнәри

муниципаль хезмәттә югары квалификацияле кадрларны саклап калуга мотивациясен көчәйтергә, шул исәптән хезмәт өчен түләү системасын һәм муниципаль хезмәткәрләрне социаль яклау чараларын камилләштерергә.

7. Муниципаль хезмәткә яшь, перспективалы белгечләрне жәлеп итү, шул исәптән жирле үзидарә органнарында студентлар практикасын оештыру юлы белән дә.

8. Гражданнарның жирле үзидарә органнары эшчәнлегенә ышаныч дәрәжәсен арттыру.

9. Муниципаль хезмәт мәсьәләләре буенча хокукый базаны актуальләштерергә, жирле үзидарә органнары кадрлар белән тәэмин итүне камилләштерү буенча оештыру һәм методик эш башкарырга.

I. Программаны гамәлгә ашыру өлкәсенә характеристика, төп мәсьәләләр һәм аларны чишү юллары

Муниципаль берәмлекнең һәм дәүләтнең динамик үсешенә мөһим шарты булып муниципаль идарәнең нәтижәле төзелгән системасы тора.

Хәзерге вакытта муниципаль хезмәтнең кадрлар потенциалын үстерү, муниципаль хезмәтләрнең сыйфатын һәм аннан файдалана алу мөмкинлеген арттыру, муниципаль хезмәт өлкәсендә кадрлар сәясәтенең яңа принципларын кертү муниципаль идарә системасын камилләштерүнең өстенлекле юнәлешләре булып тора.

Татарстан Республикасының Чүпрәле муниципаль районында муниципаль хезмәт белән идарә итү тәҗрибәсе тупланган, муниципаль хезмәткә керү, узу һәм туктату, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнең һөнәри үсеш өчен шартлар тудырылган.

Муниципаль хезмәткә персоналны сайлап алу муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфаларын биләүгә һәм кадрлар резервыннан конкурслар үткәрү процедурасы аша башкарыла, бәйсез экспертларның һәм районның Ижтимагый советы вәкилләренең аттестация, конкурс комиссияләрендә һәм муниципаль хезмәттә үз-үзләрен тоту таләпләрен үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтын җайга салу комиссияләрендә катнашуы тәэмин ителә.

Федераль законнарның, Татарстан Республикасы законнарының, шулай ук муниципаль хезмәт өлкәсендә мөнәсәбәтләрне җайга салучы муниципаль норматив хокукый актларның үтәлешенә даими мониторинг үткәрелә.

Хәзерге вакытта дәүләт граждан хезмәткәрләренең һәм муниципаль хезмәткәрләренең бердәм хезмәт хакы системасы эшли. Әлеге система стажны, класс чины, биләгән вазыйфаның категориясен исәпкә алырга мөмкинлек бирә. Премия бирү, матди ярдәм күрсәтү һәм муниципаль хезмәткәрләренең вазыйфаи окладларына өстәмәләр билгеләү тәртибе билгеләнде.

Муниципаль хезмәт Чүпрәле муниципаль районының социаль-икътисади

Заманча муниципаль хезмәткәр үз вазыйфай бурычларын нәтижәле башкарырга, киң даирәләргә, шулай ук шәхесара аралашу күнекмәләренә ия булырга, үз эшчәнлегендә халык мәнфәгатьләрен кайгыртырга тиеш.

Хәзерге вакытта муниципаль хезмәт өлкәсенә түбәндәге проблемалар хас:

1) югары квалификацияле кадрлар китү, бу жирле үзидарә органнары эшчәнлегенә нәтижәлелеген киметүгә китерә, муниципаль хезмәттәге агымнарның югары күрсәткече күзәтелә;

2) жирле үзидарә органнарының оештыру структураларының кимчелекләре аркасында муниципаль хезмәткәрләр эшчәнлегенә түбән нәтижәлелегә; муниципаль хезмәткәрләрне мотивацияләү механизмнарының үсеш алмавы; муниципаль хезмәткәрләрнең һөнәри хезмәт эшчәнлеген бәяләү механизмнарының булмавы;

3) муниципаль хезмәт имиджының кимүе, шул исәптән ачыклыкның житәрлек булмавы, артык бюрократизация, коррупция факторлары күренеше булу;

4) заманча мәгълүмати технологияләр кертүнең житәрлек дәрәжәдә булмавы.

Шуна бәйле рәвештә, муниципаль хезмәт өлкәсен модернизацияләү зарурлыгы туа. Муниципаль хезмәттә кадрлар составын көчәйтәргә, муниципаль хезмәткәрләр эшчәнлегенә нәтижәлелеген арттырырга һәм, нәтижә буларак, жирле үзидарә органнары вәкаләтләрен килчәктә югары нәтижәле башкаруны тәмин итәргә сәләтле системалы карарлар кабул итү таләп ителә.

Программаны гамәлгә ашыру муниципаль хезмәт нигезләрен камилләштерергә, аларның эшчәнлеген оптимальләштерергә, муниципаль хезмәттә заманча кадрлар, мәгълүмат, мәгариф һәм идарә технологияләрен кертәргә мөмкинлек бирәчәк.

II. Программаның максаты, бурычлары һәм чаралары исемлеге.

Программа нәтижәләрен бәяләү индикаторлары

Заманча муниципаль хезмәт ачык, көндәшлеккә сәләтле һәм абруйлы булырга тиеш, муниципаль хезмәткәрләрнең эффектив эшчәнлегенә юнәлтелгән, шулай ук гражданлык жәмгыяте институтлары белән актив аралашырга тиеш.

Программаның максаты-жирле үзидарә органнары тарафыннан үзләренә йөкләнгән вәкаләтләренә үтәүнең нәтижәлелеген арттыру, шулай ук муниципаль хезмәттә кадрлар эшенә заманча технологияләр кертү.

Әлеге максатларга ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итәргә кирәк:

1. Жирле үзидарә органнары аппаратлары эшчәнлегенә нәтижәлелеген күтәрү, шул исәптән аларның оештыру структурасын һәм штат санын камилләштерү аша.

2. Муниципаль хезмәткәрләрне сайлап алу, эшчәнлекләрен комплекслы бәяләү һәм хезмәт буенча алга этәрүнең нәтижәле механизмнарын гамәлгә кертү.

3. Муниципаль хезмәткәрләрнең, шулай ук кадрлар резервына кертелгән

4. Муниципаль хезмәттә мотивацияләүнең, стимуллаштыруның нәтижәле системасын төзү.

5. Яшь, перспективалы белгечләрне муниципаль хезмәткә жәлеп итү һәм беркетү.

6. Жәмәгать контроле системасын үстерү һәм граждан жәмгыяте институтлары белән хезмәттәшлек итү, муниципаль хезмәттә коррупциягә каршы көрәш чараларын гамәлгә ашыру.

7. Муниципаль хезмәтне норматив һәм методик яктан тәэмин итү.

Муниципаль хезмәтне үстерү буенча төп чаралар Программаның максатлары һәм бурычлары белән билгеләнә һәм «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль закон, «Дәүләт идарәсе системасын камилләштерүнең төп юнәлешләре турында» Россия Федерациясе Президентының 2012 елның 7 маендагы 601 номерлы Указы, муниципаль хезмәт турында 2013 елның 25 июнендәге 50-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы кодексы, «Татарстан Республикасында дәүләт граждан хезмәтен һәм муниципаль хезмәтне үстерү мәсьәләләре буенча комиссия турында» 2010 елның 11 октябрдәге ПУ-680 номерлы Татарстан Республикасы Президенты Указы, «2014-2023 елларга Татарстан Республикасында дәүләт граждан хезмәтен һәм муниципаль хезмәтне үстерү» дәүләт программасын раслау турында Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 22.11.2013 № 910 карары, Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Уставы нигезендә эшләнә.

Программаны гамәлгә ашыру срогы: 2021 - 2023 еллар.

Программада каралган максатларны һәм бурычларны гамәлгә ашыру чаралары, шул исәптән Программаның муниципаль заказчы-координаторы һәм башкаручылары вәкаләтләре кысаларында гамәлгә ашырыла торган чаралар, аны гамәлгә ашыру нәтижәләрен бәяләү индикаторлары, шулай ук Программаны финанслау күләмнәре Кушымтада бәян ителде.

III. Программаны ресурс белән тәэмин итүне нигезләү

Программа чаралары Чүпрәле муниципаль районы бюджеты хисабына тормышка ашырыла. 2021-2023 елларга Программаны финанслау күләме 300 000 сум тәшкит итә, шул исәптән:

2021 елда – 100 000 сум;

2022 елда – 100 000 сум;

2023 елда - 100 00 сум.

«2014-2023 елларга Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтен һәм Татарстан Республикасында муниципаль хезмәтне үстерү» дәүләт программасын гамәлгә ашыру кысаларында гамәлгә ашырыла торган программалар Татарстан Республикасы бюджеты чаралары күрсәтелгән дәүләт программасында каралган ассигнованиеләр күләмендә финанслана.

Бюджет мөмкинлекләрен исәпкә алып, Программаны тормышка ашыру өчен бүлеп бирелгән акча күләме Чүпрәле муниципаль районының өч еллык чор бюджеты проектын эшләү һәм киләсе финанс елына аны эшкәртү вакытында күрсәтелә.

IV. Программаны гамэлгә ашыру механизмы

Программада каралган чараларны башкаручылар - жирле үзидарә органнары.

V. Программаның икътисади һәм социаль нәтижәлелеген бәяләү

Программаны гамэлгә ашыруның икътисадый нәтижәлелеге, нәтижәлелеге һәм социаль-икътисадый нәтижәләре кушымтада күрсәтелгән максатчан күрсәткечләргә ирешү дәрәжәсенә бәйле.

Программа тарафыннан тәкъдим ителгән чаралар түбәндәге уңай социаль-икътисадый нәтижәләргә ирешергә мөмкинлек бирәчәк:

- жирле үзидарә органнары эшчәнлегенә нәтижәлелеген арттыру;
- муниципаль хезмәткәрләр эшчәнлегенә нәтижәлелеген арттыру;
- муниципаль хезмәтнең ачыклығын, жәмәгать контроленнән һәркем файдалана алырлык булуын тәмин итү;
- муниципаль хезмәткәрләрнең хокукий һәм социаль якланганлығын тәмин итү өчен тиешле шартлар тудыру исәбенә муниципаль хезмәтнең жәлеп итүчәнлеген арттыру;
- муниципаль хезмәттә кадрлар эшенә заманча технологияләр кертү.

Программа чараларын гамэлгә ашыру муниципаль хезмәтнең югары сыйфат дәрәжәсенә күчүенә ярдәм итәчәк, бу эшчәнлекнең барлык өлкәләрендә муниципаль идарә итүнең нәтижәлерәк механизмын булдырырга мөмкинлек бирәчәк.

Программаның эффективлығын бәяләү аны тормышка ашыруның бөтен чоры өчен 2023 елгы күрсәткечләргә ирешүне исәпкә алып, Кушымтада күрсәтелгән Программа нәтижәләрен бәяләү индикаторлары буенча үткәрелә.

«2021 – 2023 елларга Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль хезмәтне үстерү» муниципаль программасына 2 нче номерлы кушымта

«2021-2023 елларга Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районында муниципаль хезмәтне үстерү» муниципаль программасы максатларын һәм бурычларын гәмәлгә ашыру буюнча чаралар һәм 2021 елдан 2023 елга кадәр чорга аларның нәтижәләрен бәяләү индикаторлары

№ № т/б	Төп чараның атамасы	Башкаручылар	төп чараларны башкару сроклары	соңгы нәтижәләргә бәяләү индикаторлары	Индикатор күрсәткечләре	жирле бюджет исәбеннән финанслау (Татарстан Республикасы бюджеты) мең сум.					
						2019 ел (төп)	2021 ел	2022 ел	2023 ел		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
<p>1. Максатчан финанслауны таләп итми торган оештыру һәм норматив-хокукий характердагы чаралар.</p> <p>Максат: «Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының (алга таба - жирле үзидарә органнары) жирле үзидарә органнары тарафыннан үзләренә йөкләнгән вәкаләтләргә үтәү нәтижәләргә арттыру»</p> <p>Бурыч: «Жирле үзидарә органы ашараты эшчәнлегенә нәтижәләргә арттыру, шул исәптән аларның оештыру структурасын һәм штат санын камилләштерү аша»</p>											
1.	Муниципаль хезмәткәрләр эшчәнлегенә	Жирле үзидарә органы	2021-2023 еллар	Муниципаль хезмәткәрләр эшчәнлегенә	1	1	1	1			

	нәтижелелгенең төп күрсәткечләре буенча төкәдимнәр эзерләү			нәтижелелге күрсәткечләре формалаштырылды					
2.	Жирле үзидарә органнары структурасы стандартларын керту	Жирле үзидарә органы	2021-2023 еллар	Жирле үзидарә органнары структурасы, жирле үзидарә органнары Стандартларына туры китерелгән	-	1	1	1	
3.	Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенә һәм Татарстан Республикасында муниципаль хезмәтнең кадрлар составының Бердәм мэгълүмат системасында кадрлар эшен алып баруны тәэмин иту	Жирле үзидарә органы	2021-2023 еллар	Татарстан Республикасы Дәүләт хезмәте һәм Татарстан Республикасында Муниципаль хезмәтнең кадрлар составының бердәм мэгълүмат системасында жирле үзидарә органнарының персонал составын характерлаучы заманча мэгълүматның булуы.	1	1	1	1	

Бурыч: « Муниципаль хезмәткәрләр хезмәтенә сайлап алу, эшчәнлекне комплекслы бәяләү һәм аны алга этәрүнең нәтижелә механизмнарын гамәлгә керту »

4.	Муниципаль берәмлекнең рәсми сайтында һәм «Дәүләт хезмәтенә һәм идарәче кадрларның федераль порталы» федераль дәүләт мэгълүмат системасында	Жирле үзидарә органы	2021-2023 еллар	Муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфалары турында мэгълүмат булу: 1) МО рәсми сайтында 2) « Дәүләт хезмәте һәм Идарә кадрларының федераль порталы » федераль дәүләт мэгълүмат системасында	+	+	+	+	
----	---	----------------------	-----------------	--	---	---	---	---	--

	муниципаль хезмәтнен вакантлы вазыйфалары турында мэгълүмат урнаштыру**								
Бурыч: «муниципаль хезмәткә яшь, перспективалы белгечләрне жәлеп итү һәм беркетү»									
5.	Массакуләм мэгълүмат чараларында, жирле үзидарә органнарының «Интернет» мэгълүмат-телекоммуникация чөлтөрөндөгә рәсми сайтларында муниципаль хезмәткөрләр эшчәнлегә турында мэгълүмат бастырып чыгару	Жирле үзидарә органы	2021-2023 еллар	Муниципаль хезмәткөрләр эшчәнлегә, муниципаль хезмәтне үстөрү турында мәкаләләр һәм бүтән мэгълүмати - аналитик материаллар саны, массакуләм мэгълүмат чараларында бастырылган, МОНың рәсми сайтларында "Интернет" мэгълүмати-телекоммуникацион чөлтөрдә урнаштырылган.	-	1	1	1	
Бурыч: «Жәмәгәть контроле системасын үстөрү һәм граждән жәмгыяте институтлары белән хезмәттәшлек итү, муниципаль хезмәттә коррупциягә каршы көрөш чараларын гамәлгә ашыру»									
6.	Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә дөгъва кылучыларның, таләпләрне һәм аны узуга бөйле цикләүләргә үтәвен тикшерүне гамәлгә ашыру	Жирле үзидарә органы	2021-2023 еллар	Тикшерү үткөрелгән чаралар саны	1	1	1		
II. «2021-2023 елларга Татарстан Республикасы дөләт граждән хезмәтен һәм Татарстан Республикасында муниципаль хезмәтне үстөрү» максатлар, бурычлар, нәтижәләргә бөялөү индикаторлары һәм дөләт программасы чараларын финанслау Максат: «Татарстан Республикасы Чүпрөлә муниципаль районы жирле үзидарә органнары тарафыннан аларга йөкләнгән вөкаләтләрне үтәүнең нәтижәләгелен арттыру»									

Бурыч: «Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы жирле үзидарә органнары муниципаль хезмәткәрләренә (алга таба-муниципаль хезмәткәрләр), шулай ук күрсәтелгән жирле үзидарә органнарының кадрлар резервына кертелгән затларның һөнәри һәм идарә компетентлыгын үстерү»

1.	Алга киткән уку туны оештыру, муниципаль хезмәткәрләренә профессиональ яңадан әзерләү (муниципаль позициядә торучылар ***)	жирле үзидарә органнары	2021- 2023 еллар	Тиешле елда квалификация күтәрүне, һөнәри яңадан әзерләүне узган муниципаль хезмәткәрләренә (муниципаль вазыйфаларны биләүче затларның) өлеше				Дәүләт программасында каралган ассигнованиеләр күләмнәрендә Татарстан Республикасы бюджеты
2.	Кадрлар резервларына кертелгән затларны әзерләүне (уку туны, стажировкаларын) оештыру	жирле үзидарә органнары	2021- 2023 еллар	Кадрлар резервына кертелгән һәм әзерлек (уку ту, стажировка) узган затлар өлеше, кадрлар резервларына кертелгән затларның гомуми саны (арта бара торган нәтижә)	+	+	+	
3.	"2014-2022 елларга Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтен һәм Татарстан Республикасында муниципаль хезмәтне үстерү" дәүләт программасы чаралары кысаларында әйдәүче россия һәм чит ил белгечләрен жәлеп итеп, семинарлар,	жирле үзидарә органнары	2021- 2023 еллар	Муниципаль хезмәт мәсьәләләре буенча үткәрелгән семинарларда, кинәшмәләрдә, конференцияләрдә катнашу	+	+	+	

	киңешмеләр, башка чаралар оештыруда катнашу							
4.	"2014-2022 елларга Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтен һәм Татарстан Республикасында муниципаль хезмәтне үстерү" дәүләт программасы чаралары кысаларында муниципаль хезмәткәрләрне укытуның нәтижәләлеген мониторинглауда катнашу	жирле Үзидарә органнары	2021- 2023 еллар	«Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре Советы» Ассоциациясенә муниципаль хезмәткәрләрне укыту системасын камилләштерү буенча тәкъдимнәр, үткөрелә торган укуларның сыйфаты турында мәгълүмат жиберү	+	+	+	

Эшләр белән идарә итүче:

Д.Р. Сабиржанова